

۱. شرکت تنها طی فرایند مشترکی سه نوع محصول به نام های آلفا، بتا و گاما تولید می کند. در پایان مرحله اول که مرحله مشترک می باشد، محصولات آلفا و بتا برای تکمیل و پردازش بیشتر، هر کدام به مرحله خاصی می روند ولی محصول گاما بعد از نقطه تفکیک به همان صورت به فروش می رسد. جمع هزینه های مشترک در دوره گذشته ۱۶۰۰۰۰۰ ریال بوده و سایر اطلاعات به شرح زیر است:

محصول	حجم تولید	حجم فروش	قیمت فروش در نقطه تفکیک	قیمت فروش نهایی	هزینه های بعد از نقطه تفکیک
آلفا	۵۰۰۰	۴۰۰۰	۲۴۰	۶۰۰	۱۲۰۰۰۰۰
بتا	۳۰۰۰	۲۵۰۰	۴۰۰	۸۰۰	۸۰۰۰۰۰
گاما	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰	۳۰۰	-

تسهیم هزینه های مشترک و تعیین بهای تمام شده کل و هر واحد از محصولات آلفا، بتا و گاما را با استفاده از روش ارزش نسبی فروش در مرحله نهایی را بیابید.

۲. با توجه به سؤال بالا تسهیم هزینه های مشترک و تعیین بهای تمام شده کل و هر واحد از محصولات آلفا، بتا و گاما را با استفاده از روش درصد سود ناخالص ثابت بیابید.

۳. اطلاعات زیر در مورد شرکت تولید سپید که از سیستم بهایابی استاندارد استفاده می کند در دست است:

انحراف هزینه سربار ۵۰۰۰۰۰ ریال نامساعد / انحراف ظرفیت سربار ۴۰۰۰۰۰ ریال نامساعد

انحراف کارایی سربار ثابت ۳۰۰۰۰۰ ریال مساعد / انحراف کارایی سربار متغیر ۲۰۰۰۰۰
ریال نامساعد

در این شرکت انحراف قابل کنترل و انحراف حجم سربار را تعیین نمایید.

۴. برخی اطلاعات مربوط به تولید و فروش محصول آلفا در شرکت مون در سال ۱۴۰۱ به شرح زیر است:

قیمت فروش هر واحد ۱۶۰۰ ریال، هزینه های متغیر ساخت هر واحد ۸۰۰ ریال، هزینه های متغیر اداری و فروش هر واحد ۴۰۰ ریال، هزینه های ثابت تولیدی ۱۱۰۰۰۰۰ ریال، هزینه های ثابت اداری و فروش ۳۰۰۰۰۰ ریال. سود شرکت به روش هزینه یابی مستقیم ۱۸۰۰۰۰۰ ریال بوده و موجودی پایان دوره نسبت به اول دوره ۳۰۰۰ واحد افزایش یافته است. با توجه به اطلاعات فوق سود شرکت به روش جذبی را محاسبه کنید.

۵. شرکت تولیدی سان طی فرایند مشترکی دو محصول الف و ب را تولید نموده و برای تخصیص هزینه های مشترک از روش ارزش نسبی فروش در نقطه تفکیک استفاده می کند. ارزش فروش در نقطه تفکیک برای ۸۰۰۰ واحد محصول الف ۷۵۰۰۰۰ ریال و برای ۲۰۰۰ واحد محصول ب ۲۵۰۰۰۰ ریال می باشد. با فرض اینکه هزینه مشترک تخصیص یافته به محصول الف ۴۵۰۰۰۰ ریال باشد، جمع هزینه های مشترک را تعیین کنید.

۶. کارت استاندارد برای تولید ۷ کیلو محصول به شرح زیر است:

ماده الف	۶ کیلو هر کیلو	۲۰ ریال	به مبلغ	۱۲۰ ریال
ماده ب	۲ کیلو هر کیلو	۸۰ ریال	به مبلغ	۱۶۰ ریال
جمع	۸ کیلو			۲۸۰ ریال

در یک دوره ۳۰۰۰ کیلو مواد به ارزش ۱۱۰۰۰۰ ریال وارد فرایند تولید شده است. چنانچه محصول تولید شده ۲۵۰۰ کیلو بوده و انحراف مصرف مواد ۴۰۰۰ ریال نامساعد باشد. انحراف نرخ مواد را محاسبه کنید.

۷. با توجه به سؤال قبل انحراف ترکیب مواد چقدر است.

۸. شرکت دریا ۴۰۰۰ واحد ماده الف را به قیمت هر واحد ۳۲۵ ریال خریداری کرد. نرخ استاندارد هر واحد ماده الف ۳۵۰ ریال تعیین شده است. در اردیبهشت ماه سال جاری تعداد ۲۸۰۰ واحد از ماده الف در تولید مصرف شده که ۴۰۰ واحد از مصرف استاندارد بیشتر است. حساب کالای در جریان ساخت به روش مختلط را حساب کنید.

۹. هزینه های هر واحد محصول آلفا در سطح ظرفیت عادی به شرح زیر است:

مواد مستقیم	۷۰۰	دستمزد مستقیم	۳۰۰	سربار ساخت	۶۰۰
-------------	-----	---------------	-----	------------	-----

هزینه متغیر اداری و فروش	۱۰۰	هزینه ثابت اداری و فروش	۲۰۰
--------------------------	-----	-------------------------	-----

اگر روش هزینه یابی مستقیم باشد در ترازنامه پایان سال موجودی کالای در جریان ساخت را محاسبه کنید.

۱۰. در شرکت گل فروش هر واحد محصول آلفا ۱۰۰۰۰ ریال و هزینه های متغیر آن ۷۵٪ فروش است. اگر ۲۰۰۰۰ واحد محصول آلفا فروش رود، سود عملیاتی ۴۰ میلیون ریال خواهد بود. نسبت حاشیه ایمنی چقدر است.

جواب

۱.

محصول مقدار تولید ارزش فروش در نقطه تفکیک سهم از هزینه های مشترک هزینه های بعد از نقطه تفکیک بهای تمام شده

آلفا	۵۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۶۴۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
	۱۸۴۰۰۰۰			
بتا	۳۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۶۴۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰
	۱۴۴۰۰۰۰			
گاما	۲۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰	-
	۳۲۰۰۰۰			
		۳۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
	۳۶۰۰۰۰۰			

۲.

(هزینه های بعد از تفکیک + هزینه های مشترک) - فروش = نسبت سود ناخالص

فروش

$$\text{کل ارزش فروش نهایی} = ۶۰۰۰۰۰۰ = (۳۰۰ \times ۲۰۰۰) + (۸۰۰ \times ۳۰۰۰) + (۵۰۰۰ \times ۶۰۰)$$

$$\text{کل هزینه های بعد از نقطه تفکیک} = ۱۲۰۰۰۰۰ = ۲۰۰۰۰۰۰ + ۸۰۰۰۰۰۰$$

$$\%۴۰ = \frac{۶۰۰۰۰۰۰ - (۱۶۰۰۰۰۰ + ۲۰۰۰۰۰۰)}{۶۰۰۰۰۰۰} = \text{نسبت سود ناخالص}$$

$$۶۰۰۰۰۰۰$$

$$\%۶۰ = ۱ - \%۴۰ = \text{نسبت سود ناخالص} - ۱ = \text{نسبت بهای تمام شده به}$$

فروش

۳.

$$\text{نامساعد} \quad (700000) = (200000) + (500000) = \text{انحراف قابل کنترل}$$

$$\text{نامساعد} \quad (100000) = (300000) + (400000) = \text{انحراف حجم سر بار}$$

۴.

$$\text{تعداد تولید} \quad 8000 + 3000 = 11000$$

$$\text{سربار ثابت هر واحد} \quad 1100000 \div 11000 = 100$$

$$\text{تفاوت سود دو روش} \quad 3000 \times 100 = 300000$$

$$\text{سود به روش جذبی} \quad 1800000 + 300000 = 2100000$$

۵.

$$\begin{aligned} \text{جمع ارزش فروش در نقطه تفکیک} \\ 750000 + 250000 \\ = 1000000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{سهم محصول الف از هزینه های مشترک براساس روش ارزش نسبی فروش ۷۵٪} \\ 750000 \div 1000000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{جمع هزینه های مشترک} \\ 450000 \div \\ \text{۷۵٪} = 600000 \end{aligned}$$

۶.

$$\text{متوسط نرخ استاندارد} \quad 280 \div 8 = 35$$

$$\text{نامساعد} \quad (5000) = (35 \times 3000) - 110000 = \text{انحراف نرخ مواد}$$

۷.

$$\text{کیلو محصول} \quad \text{کیلو مواد}$$

۷

۸

بازده استاندارد = ۲۶۲۵

۳۰۰۰

نامساعد $(۵۰۰۰) = ۲۸۰/۷ (۲۶۲۵ - ۲۵۰۰) =$ انحراف بازده موادمساعد $(۴۰۰۰) - (۵۰۰۰) = ۱۰۰۰$

.۸

$$۲۸۰۰ \times ۳۵۰ = ۹۸۰۰۰۰$$

.۹

نرخ جذب سربار ثابت $۴۸۰۰۰۰۰ \div ۱۲۰۰۰۰ = ۴۰۰$ نرخ جذب سربار متغیر $۶۰۰ - ۴۰۰ = ۲۰۰$ ارزش موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره (روش مستقیم)مواد $۱۰۰۰ \times ۷۰۰ = ۷۰۰۰۰۰$ دستمزد $۱۰۰۰ \times ۴۰\% \times ۳۰۰ = ۱۲۰۰۰۰$ سربار $۱۰۰۰ \times ۴۰\% \times ۲۰۰ = \underline{۸۰۰۰۰}$ ۹۰۰۰۰۰

.۱۰

حاشیه فروش هر واحد $۱۰۰۰۰ \times (۱ - ۷۵\%) = ۲۵۰۰$ حاشیه فروش کل $۲۰۰۰۰ \times ۲۵۰۰ = ۵۰۰۰۰۰۰۰$ نسبت حاشیه ایمنی $\underline{۴۰۰۰۰۰۰۰} = ۸۰\%$

۵۰۰۰۰۰۰۰

